

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

“เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้”

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NQF) คือ กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การเรียนรู้ในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

รู้หรือไม่ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจัดทำขึ้นเพื่ออะไร

1. เป็นกลไกปฏิรูปการศึกษาด้วยการเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพ
2. ยกระดับความเชี่ยวชาญหรือสมรรถนะการปฏิบัติงานของคนในอาชีพ ด้วยระบบการรับรองและเทียบโอน ประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน รวมทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้และความก้าวหน้าในอาชีพ
3. สร้างความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิของต่างประเทศ ที่จะเป็นกลไกเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านกำลังคนของประเทศ
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเพิ่มโอกาสการศึกษาที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของไทย

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติทั้ง 8 ระดับ

คุณวุฒิการศึกษา			กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ	มาตรฐานอาชีพ	
พื้นที่ฐาน	อาชีพศึกษา	อุดมศึกษา		คุณวุฒิวิชาชีพ	มาตรฐานฝีมือ แรงงานแห่งชาติ
		ปริญญาเอก	ระดับ 8	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 8	มรช. 6
		ปริญญาโท	ระดับ 7	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 7	มรช. 5
	ปริญญาตรี (ทล.บ)	ปริญญาตรี	ระดับ 6	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 6	มรช. 4
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อนุปริญญา	ระดับ 5	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 5	มรช. 3
			ระดับ 4	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 4	มรช. 2
ม. ปลาย + ทักษะอาชีพ	ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ 3	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 3	มรช. 1
ม. ปลาย			ระดับ 2	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 2	มรช. 2
ม. ต้น			ระดับ 1	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น 1	มรช. 1

หมายเหตุ : มรช. คือ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ
มรช. คือ มาตรฐานอาชีพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามระดับคุณวุฒิ ภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

8
ระดับ

ความรู้
Knowledge (K)

ระดับ 1 :

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาชีพ การสื่อสารในการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตในโลกของงาน

ระดับ 2 :

ความรู้ในการสื่อสาร และสารสนเทศในการปฏิบัติงานพื้นฐานตามข้อเท็จจริงของลักษณะงานอาชีพ

ระดับ 3 :

ความรู้ในหลักการทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะ และการวิเคราะห์เบื้องต้น รวมทั้งมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นได้

ระดับ 4 :

ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคที่ครอบคลุมขอบเขตของงานอาชีพ และความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน

ระดับ 5 :

ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ

ระดับ 6 :

ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเฉพาะทางอย่างกว้างขวาง และเป็นระบบในงานอาชีพ

ระดับ 7 :

ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างลึกซึ้ง

ระดับ 8 :

ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างเชี่ยวชาญสูงสุด

8 ระดับ

ทักษะ Skills (S)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามระดับคุณวุฒิ ภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ระดับ 1 :

ทักษะพื้นฐานด้านงานอาชีพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิต และทักษะในการปฏิบัติงานประจำ ที่ไม่มีความซับซ้อน

ระดับ 2 :

ทักษะในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งทักษะการคิด ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

ระดับ 3 :

ทักษะในการเลือกและประยุกต์ใช้ วิธีการ เครื่องมือ และวัสดุขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะในด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

ระดับ 4 :

ทักษะในการปรับใช้กระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม และทักษะความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย

ระดับ 5 :

ทักษะในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และทักษะในการวางแผนการบริหารจัดการ การประสานงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ระดับ 6 :

ทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และเปรียบเทียบปัญหา

ระดับ 7 :

ทักษะในการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานวิจัยด้วยตนเอง รวมทั้งทักษะในการขยายองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติ และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการ

ระดับ 8 :

ริเริ่มคิดและวิจัยที่มีผลต่อการสร้างองค์ความรู้หรือแนวทางปฏิบัติใหม่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงานทางวิชาการและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

8
ระดับ

Application
and
Responsibility
(A)

ระดับ 1 :

- ความสามารถในการปฏิบัติงานประจำตามขั้นตอนที่กำหนด
- ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด

ระดับ 2 :

- ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักการและมาตรฐานที่กำหนด
- ความสามารถในการปฏิบัติงาน ดูแล และตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

ระดับ 3 :

- ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน
- ความสามารถในการใช้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจ และการวางแผนในการแก้ปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง
- ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริษัทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

ระดับ 4 :

- ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง
- ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และประสานงานเพื่อแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย

ระดับ 5 :

- ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- ความสามารถในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และเป็นมาตรฐานเป็นบางครั้ง

ระดับ 6 :

- แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
- สามารถริเริ่ม ปรับปรุง วางแผนกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานรวมทั้งวางแผนการบริการ และการจัดการในสาขาชีพ

ระดับ 7 :

- แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและคาดการณ์ไม่ได้ พัฒนาและทดสอบวิธีใหม่ๆ รวมทั้งหาคำตอบอย่างสร้างสรรค์
- สามารถให้ความคิดเห็นและรับผิดชอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ที่มอบคุณความรู้ ทั้งการปฏิบัติและการบริหารจัดการเป็นผู้เชี่ยวชาญ ที่มอบคุณความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนการบริหารจัดการ

ระดับ 8 :

- เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน พัฒนาและทดสอบทฤษฎีใหม่ หรือค้นหาคำตอบใหม่ที่ซับซ้อนและเป็นมาตรฐาน
- เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้นำสามารถให้ความคิดเห็นด้านความรู้ในวิชาชีพ เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานวิจัยหรือองค์กรและรับผิดชอบอย่างสำคัญในการขยายองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งสร้างสรรค์ แนวความคิดและ/หรือกระบวนการใหม่ในวิชาชีพ

กรอบคุณวุฒิอาเซียน

(ASEAN Qualifications

Reference Framework: AQRF)

AQRF เป็นกรอบมาตรฐานกลางที่ใช้ในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศสมาชิกหนึ่งกับอีกประเทศสมาชิกหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน

- AQRF มี 8 ระดับ และมีองค์ประกอบ (domains) 2 ด้าน คือ**
- (1) ความรู้ และทักษะ (Knowledge and Skills)
  - (2) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)

- ประโยชน์ของ AQRF**
- ทำให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
  - ใช้เป็นกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเทียบเคียงคุณวุฒิกับภูมิภาคอื่น
  - ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
  - ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายกำลังแรงงานและแรงงานในภูมิภาค

1. ผู้เรียน

- ได้รับคุณวุฒิการศึกษา
- ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพ

3. สถานศึกษา / หน่วยงานผลิตและพัฒนากำลังคน

- มีหลักสูตรการเรียนการสอน / หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะตาม NQF
- ผู้สำเร็จการศึกษา / ฝึกอบรมได้รับคุณวุฒิการศึกษาควบคุมมาตรฐานอาชีพ (คุณวุฒิวิชาชีพ / มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ)
- ผลิตและพัฒนาผู้เรียนตอบสนองปัจจัยความต้องการของภาคประกอบการ และทิศทางการพัฒนาประเทศ

ใครบ้างได้ประโยชน์จาก NQF และ AQRF

2. ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา/คนวัยทำงาน

- เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่อง
- สามารถสะสมและเก็บชั่วโมงประสบการณ์ / ความเชี่ยวชาญในงาน เพื่อได้รับค่าตอบแทนและตำแหน่งที่เหมาะสม
- สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อศึกษาต่อ และได้รับคุณวุฒิการศึกษาแบบ Open Entry / Open Exit

4. สถานประกอบการ

- ได้กำลังคนที่มีคุณภาพ และมีสมรรถนะตรงตามความต้องการ
- ลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน
- เพิ่มผลิตภาพของสินค้าและบริการ

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา
www.ovec.go.th

สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
www.ops.go.th

สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
www.opec.go.th

สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา
www.onesqa.or.th

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
www.nfe.go.th

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
www.dtn.go.th

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษานັนพื้นฐาน
www.obec.go.th

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
www.fti.or.th

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
www.dsd.go.th

สภาการค้าต่างประเทศของไทย
www.thaichamber.org

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
(องค์การมหาชน)
www.tpqi.go.th

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย
www.thailandtourismcouncil.org

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ NQF และ AQRF ได้ที่

WWW.ONEC.go.th
Thailandnqf.org
Facebook : ThailandNQF

สำนักการอบคุณวุฒิแห่งชาติ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
โทร : 02-6687123
Email : Thailandaqrfc@gmail.com

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2560

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
พ.ศ. 2562 - 2565

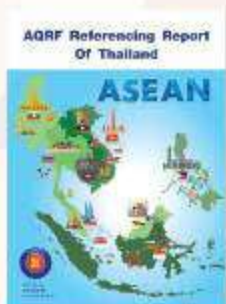
แผนปฏิบัติการด้านผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาอาชีพ
ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ
ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2562 - 2565

Thailand National Qualifications
Framework 2017

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
(ASEAN Qualifications Reference Framework)

AQRF Referencing Report of Thailand